

ՎԵՀԱՓԱՌԻ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ՔԱՐՈՋԸ ՓՐԿՉԻ ՀՐԱՇԱՓԱՌԻ
ՍՈՒՐԲ ՀԱՐՈՒԹՅԱՆ ՏՈՆԻ ԱՌԹԻՎ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐՈՒՄ

(1973 թ. ապրիլի 22)

«Խաղաղության ձայն հնչեցաւ
Սէր լընդհանուրս սփռեցաւ»:

Հավատավոր ժողովուրդ հայոց,

Զատիկ է այսօր: Սուրբ Հարության զանգերը վերստին ավետում են հո-
րիզոնից հորիզոն՝ «Քրիստոս յարեալ ի մեռելոց, մահուամբ զմահ կոխեաց
և յարութեամբն իրով մեզ զկեանս պարգևեաց»:

Քաղցր է բոլորիս համար, ամեն տարի զարման լուսաբացին, բանալ մեր
հոգիները՝ ընդունելու մեծ ավետիսը իբրև գերազույն մխիթարություն: Ամ-
բողջ մի տարի ապրում ենք ու սպասում այս օրվան, ողջունելու բարի լուրը,
աներեր հավատքով՝ որ եթե ճշմարտապես հարչավ Քրիստոս ի մեռելոց, ապա
մեր սրտերում վառ է մնալու հույսը թե մեր հոգիները ևս կոչված պիտի լինեն
մահվամբ մահը հաղթելու:

Քրիստոնեական մեծ հույսն է այս, որ ահա երկու հազար տարիներից ի
վեր մխիթարում է և ոգեշնչում մարդկային բազմությունները ամենուր:

Քրիստոնչայի կյանքը լուսավորում է, իմաստավորում է և բեղմնավո-
րում՝ հոգու անմահության հրաշքի հույսով: Հույսը՝ հարության հրաշքի: Ահա
հրաշքը մեծ հույսի:

Քրիստոսի հարության ավետիսը, մարդկանց բերում է ոչ միայն հավետ
ապրելու հույսը կյանքի մյուս ափին, այլ նաև պատգամը՝ ապրելու խաղա-
ղության և սիրո մեջ այս աշխարհում: Հարուցյալ Քրիստոս ի մեջ մեր հայտ-
նըվելով, մեր հոգու աշխարհում հնչում է ձայնը խաղաղության և սիրվում՝
լույսը սիրո:

Արդար և խաղաղ կյանք աշխարհի վրա և եղբայրական սեր մարդկանց ու ժողովուրդների միջև, ահա այն պատգամը որի կենսագործման համար Քրիստոս աշխարհ եկավ և մարդկության մեղքը բարձած՝ խաչ բարձրացավ:

Սիրո և գութի զգացումներով տոգորված իր նմանների հանդեպ, և խաղաղարար բարի գործերով, մարդիկ պիտի արդարանան ու արժանի դառնան երկնից արքայության: «Երանի խաղաղարարաց, զի նոքա որդիք Աստուծոյ կոչեցցին» պատգամում է մեծ Վարդապետը:

Ամեն տարի, Քրիստոսի Մննդյան ու Հարության տոների երջանիկ առիթներով, խոսում ենք, փառաբանում ենք սիրո և խաղաղության պատգամը, ոչ միայն որովհետև դրանք նվիրական պատվիրաններն են սուրբ Ավետարանի, այլ նաև նրա համար որ մեր օրերի աշխարհը ամեն բանից վեր և ամեն բանից առաջ կարիք ունի խաղաղ մի գոյավիճակի և մարդկանց միջև եղբայրական հարաբերությունների ամրապնդման:

Հակառակ վհատեցուցիչ մի շարք ժխտական դրսևորումների, մենք մնում ենք հաստատ այն հավատքի վրա՝ թե մարդկությունը անհրաժեշտորեն գնում է դեպի նվաճումը՝ միջազգային կյանքի խաղաղ գոյակցության և բարեկամական գործակցության: Ոչ միայն հոգով վատառողջ, այլև մտքով սկսար պետք է լինել՝ չտեսնելու համար թե արդի աշխարհի գիտության և արդյունաբերության, ընկերային հարաբերության և հաղորդակցության միջոցների հսկայաքաղ զարգացումները մի կողմից, տնտեսական և քաղաքական շահերով ժողովուրդների փոխադարձ ենթակայությունը մյուս կողմից, տակավ փոփոխում են և պետք է փոփոխեն մի շարք ազգային և միջազգային հին հասկացություններ: Ընկերային-տնտեսական հեղաշրջումների, գիտության և տեխնիկայի նվաճումների և աշխարհը կործանելու կարող զենքերի սպառնալիքների հեռանկարների առջև, ժողովուրդները պետք է հստակ տեսնեն թե բոլորը անխտիր անբաժան մի միասնություն են կազմում, մի ճակատագրով, մի ապագայով, փրկության մի ուղիով: Այդ ուղին, խաղաղ գոյակցության և համատեղ գործակցության ուղին է:

Այս հաստատումները կատարելով, և տեսնելով մեր ժողովրդի ու հայրենիքի արդի ապահով իրավիճակը, Մեզ խորապես մխիթարված ենք զգում որպես առաջին հոգևոր սպասավորը մի փոքր ազգության, որ անցյալում ահավոր փորձության և նահատակության է ենթարկվել մեծ պետությունների ռազմական բախումների ժամանակ: Հարկ կա՝ արդյոք հիշելու մեր ազգային մեծագույն աղետը 1915 թվականին, երբ հայության կեսը զոհ գնաց քաղաքակիրթ աշխարհի գրեթե անտարբեր նայվածքի տակ: Մեզանից ոչ ոք չպետք է մոռացության տա մեր անցյալի այդ ողբերգությունը: Հայ ժողովրդի զավակները, ուր էլ որ գտնվեն, մանավանդ սփյուռքի պայմանների մեջ, պարտին ապրել ու գործել իմաստությամբ և ողջմտությամբ, հեռու մնալով անհավասարակշիռ արարքներից և զգացական ծայրահեղ դրսևորումներից:

Այսպես է որ հայերը առավել սուրբ ապրումներով անշեշ պետք է պահեն նվիրական հիշատակը Ապրիլյան եղեռնի նահատակների, այսպես է որ նրանք առավել արդար իրավունքով պետք է սպասեն որ աշխարհի խղճի ու պատմության դատաստանի առջև չմոռացվեն երկու միլիոն հայ քրիստոնյաները, որոնք զոհվեցին, քանզի կամեցան սեփական մի հայրենիք ունենալ և այնտեղ ազատ ապրել:

Եվ որովհետև այսօր Զատիկ է, տոնը մահվամբ մահը հաղթելու, սիրելի հավատացյալներ մեր որ ի Հայաստան և որ ի սփյուռու աշխարհի, Մենք հրավեր ենք կարդում բոլորիդ՝ ձեր հոգիների հայացքը ուղղելու՝ դեպի մեր

վերածնված երկիրը Հայաստան, իրականացած երազը մեր հերոսների և նահատակների, գերագույն մխիթարությունը և ուրախությունը մեր ժողովրդի, միակ գրավականը մեր ազգային կյանքի գոյության ու հառաջդիմության, միակ գրավականը ապագա նոր նվաճումների:

Հարգանք և հավերժական լույս մեր բյուրավոր նահատակների հիշատակին: Հարգանք և փառք մեր քաջերին և հերոսներին, որոնք ընկան հայ ազատագրական պայքարի արյունոտ ճանապարհի վրա: Հարգանք և փառք մեր հարազատ ժողովրդին և մայր երկրին, հատկապես մեր հայաստանցի գավազներին, որոնք Սարդարապատը կերտեցին, որոնք վերականգնեցին հազար տարի առաջ կործանված հայոց պետությունը և որոնք, իբրև քաղաքացիները հայոց վերածնված պետության, ավելի քան հիսուն տարիների իրենց չարքաշ աշխատանքով ու ստեղծարար ճիգերով, վերաշինեցին Մայր Հայաստանը ամենայն հայոց՝ խաղաղության, անվտանգության և ազգային մշակույթի ծաղկումի պայմաններում, սովետական եղբայրացած ազգությունների հզոր միության մեջ:

Մահվամբ մահը հաղթելու և վերածնվելու հույսը իր սրտում ամուր ծրարած, մեր ժողովուրդը մեր օրերում կարողացավ հասնել փրկության ափին:

Արդ, ցնծացեք և ուրախ եղեք, հարազատ զավակներ Մեր, քանզի ընդմիշտ անցան օրերը վշտի, խավարի, եկան նոր օրեր՝ լույսի ու երգի, օրեր կառուցման, օրեր վերելքի, նվաճումների, օրեր՝ իրականացման արդար իղծերի, ազնիվ երազանքների:

Փառք մեր նախնյաց սուրբ հավատքին և հավետ ապրելու կամքին:

Փառք լույս հարության Փրկչին մերո Հիսուսի Քրիստոսի, այժմ և հավիտյան. ամեն:

